

Sygn. akt III AUa 1266/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak (spr.) SSO del. Beata Golba-Kilian
Protokolant:	stażysta Anita Musijowska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2016 r. w Gdańsku

sprawy K. C.

z udziałem Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...)

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wysokość składki

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 maja 2015 r., sygn. akt VI U 3366/14

I. oddała apelację ;

II. zasądza na rzecz K. C. od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 120,00 (sto dwadzieścia 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSA Grażyna Czyżak SSA Daria Stanek SSO del. Beata Golba-Kilian

Sygn. akt III AUa 1266/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na art. 83 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 oraz art. 41 ust. 12 i 13 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.), stwierdził, że od grudnia 2012 r. podstawa wymiaru składek na

ubezpieczenia społeczne K. C., jako pracownika płatnika składek Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) sp. z o. o. w B., stanowi kwota minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę, tj. w 2012 r. kwota 1.500 zł, w 2013 r. kwota 1.600 zł, a w 2014 r. kwota 1.680 zł w przeliczeniu na okres miesiąca.

Organ rentowy uznał, że ustalenie K. C. od dnia 01 grudnia 2012 r. miesięcznego wynagrodzenia za pracę w kwocie 3.500 zł netto, zaś od dnia 01 marca 2013 r. w kwocie 1.500 zł netto nie spełniało cech wynagrodzenia godziwego, a zatem uznać je należy za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła K. C. kwestionując przyjęcie kwot minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę jako podstawy wymiaru składek na jej pracownicze ubezpieczenia społeczne oraz domagając się: zmiany tej decyzji i ustalenia, że podstawę tą stanowią kwoty wykazane w raportach miesięcznych przez płatnika, zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego na podstawie norm przepisanych, a także przeprowadzenia wnioskowanych dowodów.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie VI U 3366/14 Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

1. zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 31 października 2014 r. znak (...)70/352-(...) i ustalił, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, tj. emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe K. C. jako pracownika Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej (...) sp. z o. o. w B. w okresach wymienionych w zaskarżonej decyzji stanowią kwoty wskazane przez płatnika składek w imiennych raportach miesięcznych ZUS RCA,
2. zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. na rzecz K. C. kwotę 60 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

K. C. zawarła w dniu 01 grudnia 2012 r. umowę o pracę ze spółką (...) spółka z o. o. w B., na podstawie której świadczyła w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę na stanowisku fakturzystki. Praca ta była zgodna z posiadanymi przez ubezpieczoną kwalifikacjami - ubezpieczona ukończyła Liceum Ogólnokształcące, a następnie studium ekonomiczne - (...) oraz kurs księgowości I stopnia i kadrowych. Przez około 2 lata pracowała jako fakturzystka.

Do obowiązków ubezpieczonej należało poza wystawianiem faktur, także sporządzanie pism w imieniu pracodawcy, w tym wezwań do zapłaty, pism do urzędów, a także rozmowy telefoniczne z kontrahentami oraz sprawdzanie rachunków bankowych w celu ustalenia, czy klienci wywiązują się z płatności, zgodnie z wystawionymi fakturami. Wcześniej czynnościami tymi zajmowała się M. P., jednak z uwagi na dużą ilość pracy, w tym dużą ilość faktur, które Spółka wystawiała, gdy zaczęła ona przekraczać liczbę 300 faktur, nie była ona w stanie podjąć temu obowiązkowi, tym bardziej, iż zapewniała ona także stały kontakt dla klientów, a także nadzorowała działalność całej Spółki. W tej sytuacji zaistniała pilna potrzeba zatrudnienia dodatkowego pracownika, tym bardziej, iż zakładano dalszy rozwój firmy.

Kwotę wskazaną w umowie jako wynagrodzenie za pracę zaproponował Prezes Spółki, przy czym ustalając jej wysokość kierował się ilością pracy, jaką musiała wykonywać ubezpieczona oraz perspektywą rozwoju firmy. Prezes Spółki jest osobą obcą dla ubezpieczonej, nie wiążą też stron żadne stosunki towarzyskie. Ubezpieczona przez pierwsze trzy miesiące otrzymała wynagrodzenie w kwocie 3.500 zł netto miesięcznie. Jednak na początku 2013 r., gdy odnawiano umowy z klientami, duża ich liczba zrezygnowała z dalszych usług Spółki, co spowodowało nie tylko spadek przychodów, ale też zmniejszyła się ilość pracy ubezpieczonej, w szczególności ilość, wystawianych faktur (o ok. 200 mniej), co z kolei doprowadziło do konieczności zmiany umowy o pracę - aneks z dnia 01 marca 2013 r., w którym strony ustaliły, iż od dnia 01 marca 2013 r. ubezpieczona będzie uzyskiwała wynagrodzenie w kwocie 1.500 zł netto.

Gdy ubezpieczona korzystała z zasiłku macierzyńskiego, zatrudniono w czerwcu 2014 roku na cały etat na stanowisko referenta ds. rozliczeń M. B., do obowiązków której należy windykacja należności, obsługa klientów oraz wystawianie faktur pod nieobecność ubezpieczonej. Świadek początkowo otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 1.680 zł brutto, czyli najniższą krajową, a od października 2014 r. otrzymuje wynagrodzenie w kwocie 2.100 brutto.

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom wymienionych wyżej osób uznając, że były one spójne, logiczne i dodatkowo potwierdzone dokumentami znajdującymi się w aktach osobowych ubezpieczonej. Sąd ten zaznaczył przy tym, że zeznający w sprawie świadkowie byli osobami obcymi dla ubezpieczonej, a złożone zeznania opierali na posiadanej wiedzy i własnych spostrzeżeniach.

Zdaniem Sądu I instancji analiza materiału procesowego, ocena wyżej wymienionych dowodów, prowadzi do wniosku, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych niesłusznie zakwestionował wysokość wynagrodzenia ubezpieczonej wynikającą z umowy o pracę zawartej z płatnikiem (...) spółka z o. o. w B.. Sąd ten uznał, że wynagrodzenie w ustalonej przez strony wysokości, przy tak określonym zakresie obowiązków, nie było nadmiernie wysokie, lecz było adekwatne do zakresu świadczonej pracy. Zauważył, że sprawiedliwe wynagradzanie pracownika powinno być standardem, a nie powodem do zarzutów czynionych pracodawcy. Zaznaczył, że po to wprowadzone zostały stawki minimalnego wynagrodzenia, aby nie dochodziło do wykorzystywania pracowników przez pracodawców, przy tym wprowadzając one jednocześnie pewne minimum pozwalające pracownikowi na zapewnienie podstawowych potrzeb.

Dodatkowo Sąd Okręgowy wskazał, że wysokość wynagrodzenia stanowi kluczowy czynnik motywujący dla pracownika, który nie tylko stara się spełniać należycie swoje obowiązki, ale też zaczyna utożsamiać się ze swoim pracodawcą, czuje się z nimi związany, dobro swoje utożsamia z dobrem pracodawcy, przez co chętniej angażuje się w powierzoną pracę, wykazując własną inicjatywę, co także jest brane pod uwagę przez pracodawców w trakcie ustalania wynagrodzenia.

W ocenie tego Sądu w przedmiotowej sprawie pracodawca skalkulował wynagrodzenie ubezpieczonej na takiej wysokości, aby było ono korzystne dla pracownika, a jednocześnie możliwe do spełnienia dla pracodawcy. Słusznie też ubezpieczona wskazała w uzasadnieniu odwołania, że posiada ona szerokie kwalifikacje, zgodne z zajmowanym stanowiskiem i powierzoną jej pracą, a w tej sytuacji zasadnie spodziewała się uzyskać pracę, za którą wynagrodzenie będzie wyższe niż wynagrodzenie pracowników nie posiadających żadnych kwalifikacji.

Sąd I instancji uznał też, że pracodawca ubezpieczonej w sytuacji, gdy doszło do odejścia dużej liczby klientów i zmniejszenia się zakresu wykonywanych przez ubezpieczoną prac, zareagował w sposób logiczny, zgodny z zasadami ekonomii i dążąc do zmniejszenia swoich kosztów - zmniejszył wynagrodzenie ubezpieczonej, na co przystała też ubezpieczona, bo jak zeznała, faktycznie ilość wykonywanej przez nią pracy się zmniejszyła.

Podkreślił też fakt, że wynagrodzenia w kwotach znacznie odbiegających od wynagrodzenia minimalnego, ubezpieczona otrzymywała w okresie od grudnia 2012 r. do lutego 2013 r., przy czym pobierając składki na ubezpieczenie, organ rentowy nie zakwestionował podstawy ich wymiaru w okresie, kiedy były one uiszczane, a dokonał tego dopiero w październiku 2014 r. Organ ten nie wykazał też, aby ustalenie wynagrodzeń w wysokościach wskazywanych przez płatnika w składanych do ZUS raportach miesięcznych miało na celu uzyskanie wysokich świadczeń w postaci zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pracowników stanowi przychód, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, uzyskiwany z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

W myśl art. 20 ust. 1 ustawy systemowej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Stosownie do art. 41 ust. 12 ustawy systemowej jeżeli ubezpieczony nie zakwestionuje informacji zawartych w imiennym raporcie miesięcznym w terminie 3 miesięcy od otrzymania informacji, to informacje te uznaje się za zgodne ze stanem faktycznym, chyba że informacje dotyczące okresu objętego raportem zakwestionuje Zakład, wydając decyzję. Jeżeli w w/w terminie osoba ubezpieczona i płatnik składek nie złożą wniosku o zmianę stanowiska Zakładu, informacje uznane przez Zakład traktuje się jako prawdziwe. W razie złożenia takiego wniosku, Zakład po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego wydaje decyzję (ust. 13).

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie. Sąd ten stwierdził, że nie ma przesłanek do dokonania przez ZUS ustalenia podstawy wymiaru składek innej niż uczynił to płatnik w składanych raportach miesięcznych.

W ocenie Sądu I instancji pracodawca prawidłowo wskazał podstawę wymiaru składek, bowiem wynagrodzenie w takiej wysokości rzeczywiście przysługiwało ubezpieczonej i zostało jej wypłacone. Wbrew stanowisku ZUS nie ma dysonansu między zakresem obowiązków wykonywanych przez ubezpieczoną, a wysokością wynagrodzenia, które w istocie nie było nadmiernie wysokie.

Zdaniem tego Sądu drugorzędne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miały informacje zawarte w zeznaniach CIT 8, na które powoływał się ZUS w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, a które faktycznie potwierdzają, że uzasadnione były przewidywania Prezesa, iż Spółka będzie się rozwijać, chociaż nie przewidział on przejściowych kłopotów związanych z odejściem dużej grupy klientów na początku 2013 r.

Na gruncie przedmiotowej sprawy Sąd Okręgowy ponownie zwrócił uwagę na fakt, że pracodawca przy określaniu wynagrodzeń nie musi trzymać się najniższych krajowych stawek, lecz może ustalić wynagrodzenie powyżej tych stawek. Pracodawca powinien przy tym przede wszystkim uwzględnić swoje możliwości w zakresie wypłaty wynagrodzenia w satysfakcjonującej dla pracownika wysokości.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i rozważania, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd ten orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu – kosztach zastępstwa procesowego K. C., w myśl art. 98 k.p.c., Sąd ten orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie:

- 1) przepisów prawa materialnego, tj. art. 18 ust. 1 i art. 20 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.);
- 2) przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy dokonał streszczenia postępowań: administracyjnego i sądowego-pierwszoinstancyjnego w niniejszej sprawie oraz zakwestionował przyjęcie przez Sąd I instancji, że do obowiązków K. C. należało poza wystawianiem faktur sporządzanie pism w imieniu pracodawcy, w tym wezwań do zapłaty, pism do urzędów, a także rozmowy telefoniczne z kontrahentami oraz sprawdzanie rachunków bankowych. Organ ten wskazał, że z przesłuchania M. T. wynika, iż zakres czynności wnioskodawczyni został określony ustnie, a do jej zadań należało wyłącznie przygotowywanie, drukowanie i wysyłanie faktur pocztą. Sama ubezpieczona oświadczyła natomiast, że została zatrudniona na stanowisku fakturzystki, ale oprócz czynności związanych z wystawianiem faktur, do jej zadań należało również prowadzenie biura, redagowanie pism w imieniu pracodawcy, w tym wezwań do zapłaty, rozmowy telefoniczne z kontrahentami oraz obsługa urządzeń biurowych.

W ocenie apelującego wobec rozbieżności powstałych pomiędzy zeznaniami pracodawcy, a zeznaniami ubezpieczonej jej wyjaśnienia należy uznać za niewiarygodne.

Ponadto Zakładu podniósł, że w chwili podpisania umowy o pracę z K. C., a nie w momencie zawarcia aneksu do umowy - na co wskazał Sąd, jej pracodawca miał kłopoty finansowe, co znajduje uzasadnienie w zeznaniach o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) CIT 8 za lata 2012-2014. Zgodnie z powyższym Spółka osiągnęła znacznie mniejszy dochód niż w 2013 r. i w 2014 r.

Organ rentowy zaznaczył, że w miejsce ubezpieczonej został zatrudniony inny pracownik M. B. za minimalnym wynagrodzeniem za pracę. Według dokumentacji złożonej przez płatnika składek, za w/wymienioną złożono imienne raporty miesięczne obejmujące okres od czerwca 2014 r. do listopada 2014 r. z podstawą wymiaru składek 1.680 zł. Ponadto w uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że M. B. od października 2014 r. otrzymała podwyżkę wynagrodzenia do kwoty 2.100 zł brutto.

Zmiana wynagrodzenia M. B. - osoby, zastępującej ubezpieczoną do kwoty 2.100 zł brutto - w ocenie Zakładu - w żaden sposób nie pokrywa się z ustalonym wynagrodzeniem dla ubezpieczonej w wysokości 4.927,95 zł brutto, przy wykonywaniu tych samych obowiązków pracowniczych.

W tym miejscu apelujący wskazał, że M. B. jako osoba zastępująca ubezpieczoną podczas jej długotrwałej nieobecności w pracy zeznała w sprawie, iż cyt. „jak nie było Pani K., zajmowała się fakturami”.

Organ rentowy podkreślił, że ubezpieczona, będąc przesłuchana na rozprawie w dniu 20 maja 2015 r. zeznała, iż pracę znalazła przez swoich znajomych. Wcześniej, przez 2 lata pracowała w firmie (...) na stanowisku fakturzystki za wynagrodzeniem 1.400 – 1.500 zł netto. Pomiędzy zatrudnieniem w E., a zatrudnieniem w (...) sp. z o. o. ubezpieczona zajmowała się wychowywaniem dzieci - przez 3 lata przebywała na urlopie wychowawczym.

W ocenie tego organu okoliczności niniejszej sprawy jednoznacznie wskazują, że ustalona w umowie o pracę zawartej z płatnikiem składek (...) sp. z o. o. w B. wysokość wynagrodzenia K. C. podyktowana było chęcią uzyskania wysokich świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W żadnym razie nie można przyjąć, że spisany aneks do tej umowy, w którym strony ustaliły, iż wynagrodzenie ubezpieczonej będzie wynosiło 1.500 zł netto, nie został podyktowany spadkiem przychodów uzyskanych przez spółkę (...).

Apelujący wskazał, że płatnik składek w imiennych raportach miesięcznych o wypłaconych świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek ZUS RSA, wskazał za K. C. od dnia 27 lutego 2014 r. do dnia 31 stycznia 2015 r. zasiłek macierzyński. Natomiast od miesiąca lutego 2015 r. nie złożył za w/wymienioną imiennych raportów, jak również nie wyrejestrował z ubezpieczeń.

Ponownie podkreślił fakt, że przedsiębiorca posiadając problemy finansowe, nie decyduje się na zatrudnienie pracownika, a już na pewno nie za wynagrodzeniem 4.927,95 zł brutto, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

W ocenie organu rentowego ustalenie wynagrodzenia w tak wygórowanej kwocie, gdy ubezpieczona wykonywała obowiązki pracownicze przez zaledwie 3 miesiące (długotrwała niezdolności do pracy spowodowana ciężką i narodzinami dziecka) jednoznacznie wskazuje na działanie mające na celu uzyskanie wyższych świadczeń z ZUS.

W konkluzji apelacji organ ten wniósł o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie
- 2) uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Pismem procesowym z dnia 20 lipca 2015 r., w odpowiedzi na apelację organu rentowego, K. C. wniosła o:

- 1) oddalenie tej apelacji,
- 2) zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie apelacyjne według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchYLENIEM lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Z treści apelacji wynika zarzut naruszenia prawa procesowego, a w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody, że ustalone w kwestionowanej umowie o pracę z dnia 01 grudnia 2012 r. (k. 61 akt ZUS), a następnie aneksem do tej umowy z dnia 01 marca 2013 r. (k. 60 akt ZUS), wynagrodzenie K. C. za pracę poczynając od dnia 01 grudnia 2012 r. było wynagrodzeniem godziwym, odpowiadającym rodzajowi, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganym kwalifikacjom.

Skuteczne postawienie zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń ze zgromadzonymi dowodami lub naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, lub nie uwzględnił wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, jedynie to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok S.N. z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, LEX nr 174185).

W ocenie Sądu II instancji apelujący nie zdołał wykazać wadliwości rozumowania Sądu Okręgowego z punktu widzenia zaprezentowanych powyżej kryteriów.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela poczynione w postępowaniu sądowym pierwszo-instancyjnym w przedmiotowej sprawie ustalenia faktyczne oraz przyjmuje je za własne, a zatem nie zachodzi potrzeba ich powtarzania w tym uzasadnieniu (por. wyrok S.N. z dnia 11 czerwca 1999 r., II CKN 391/98, LEX nr 523662).

Spór w przedmiotowej sprawie koncentruje się na kwestii wysokości podstawy wymiaru składek K. C. na ubezpieczenia społeczne w okresie od dnia 01 grudnia 2012 r. z tytułu jej zatrudnienia przez (...) sp. z o. o. w B..

Przepis art. 86 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm., nazywanej dalej ustawą systemową) daje organowi rentowemu kompetencje do badania zarówno tytułu zawarcia umowy o pracę, jak i ważności jej poszczególnych postanowień i w ramach obowiązującej go procedury zakwestionowania tych postanowień umowy o pracę w zakresie wynagrodzenia, które pozostają w kolizji z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa (por. wyrok S.N. z dnia 04 sierpnia 2005 r., II UK 16/05, LEX nr 182776).

Realna możliwość takiej kontroli powstaje po przekazaniu przez płatnika składek raportu miesięcznego, przedkładanego zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy systemowej. W raporcie płatnik przedstawia między innymi dane o tytule ubezpieczenia i podstawie wymiaru składek oraz dokonuje zestawienia należnych składek na poszczególne ubezpieczenia. Dane te mogą być zakwestionowane zarówno przez ubezpieczonego, jak i przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W ramach art. 41 ust. 12 i 13 ustawy systemowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zakwestionować także wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa. Na podstawie art. 41 ust. 13 ustawy systemowej Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest również uprawniony do zamiany przekazanych przez płatnika składek informacji o wysokości wynagrodzenia (por. uchwała S.N. z dnia 27 kwietnia 2005 r., II UZP 2/05, LEX nr 148238 i wyrok S.N. z dnia 19 maja 2009 r., III UK 7/09, LEX nr 509047).

Podkreślić w tym miejscu należy, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy, natomiast ocena godziwości tego wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji (por. wyrok S.A. w Krakowie z dnia 25 września 2012 r., III AUa 398/12, LEX nr 1223252).

Takie rozumienie godziwości wynagrodzenia odpowiada kryteriom ustalania wysokości wynagrodzenia z art. 78 § 1 k.p. (por. wyrok S.N. z dnia 25 sierpnia 2010 r., II PK 50/10, LEX nr 707421).

Przed Sądem Ubezpieczeń Społecznych stało w niniejszej sprawie zadanie stwierdzenia, czy kwota wynagrodzenia K. C. ustalona w umowie o pracę z dnia 01 grudnia 2012 r. na 3.500 zł netto miesięcznie, a następnie aneksem do tej umowy z dnia 01 marca 2013 r. na kwotę 1.500 zł netto miesięcznie daje podstawy do uznania, że w okresie od dnia 01 grudnia 2012 r. wynagrodzenie to nie odpowiada kryteriom z art. 78 § 1 k.p., jest rażąco zawyżone i zostało ustalone przez strony stosunku pracy z zamiarem nadużycia prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Do postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych w zakresie postępowania dowodowego ma zastosowanie - bez żadnych ograniczeń - reguła wynikająca z art. 232 k.p.c., obowiązuje więc zasada kontradyktoryjności i dowodzenia swoich twierdzeń przez stronę (por. wyrok S.N. z dnia 07 stycznia 2010 r., II UK 148/09, LEX nr 577847).

Ponieważ ubezpieczona kwestionuje podstawę wymiaru składek ustaloną zaskarżoną decyzją, a zatem spoczywa na niej obowiązek przedstawienia dowodów na poparcie swojego stanowiska, zgodnie z którym jej wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia na stanowisku fakturzystki w wymiarze pełnego etatu w kwocie 3.500 zł netto miesięcznie w okresie od dnia 01 grudnia 2012 r. do dnia 28 lutego 2013 r., a następnie 1.500 zł netto miesięcznie od dnia 01 marca 2013 r. odpowiada kryteriom z art. 78 § 1 k.p. i nie zmierza do nadużycia prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

W ocenie Sądu II instancji odwołująca w oparciu o przeprowadzone w przedmiotowej sprawie dowody zdołała wykazać zasadność swojego stanowiska.

Zasadnie Sąd Okręgowy przyjął, że posiadane przez K. C. kwalifikacje formalne i doświadczenie zawodowe w powiązaniu z powierzonymi jej przez pracodawcę zadaniami uzasadniają ustalenie jej wynagrodzenia za pracę: na poziomie 3.500 zł netto miesięcznie od dnia 01 grudnia 2012 r., zaś od dnia 01 marca 2013 r. na poziomie 1.500 zł netto miesięcznie, a zatem umówione przez strony kwestionowanej umowy o pracę wynagrodzenie uznać należy za godziwe.

Wbrew stanowisku skarżącego przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody, a w szczególności: treść dokumentów w postaci: zeznania CIT-8 za rok 2012 (k. 71-74 akt ZUS), informacji CIT-8/o za rok 2012 (k. 68-10 akt ZUS), informacji CIT-8/o za rok 2013 (k. 75-76 akt ZUS), zeznania świadków: M. P. (k. 46 akt sprawy 00:51:45), M. B. (k. 46 akt sprawy 01:10:43) i J. D. (k. 46 akt sprawy 01:16:51) oraz przesłuchanie w charakterze strony: K. C. (k. 46 akt sprawy 00:08:48) i M. T. (k. 46 akt sprawy 00:23:29) w sposób przekonujący wskazują przyczyny, dla których (...) sp. z o. o. w B. zatrudnił ubezpieczoną od dnia 01 grudnia 2012 r. na stanowisku fakturzystki za wynagrodzeniem wynoszącym 3.500 zł netto miesięcznie (szybki rozwój przedsiębiorstwa, dynamiczny wzrost liczby klientów z 300 latem 2012 r. do około 1000 jesienią 2012 r. i związana z obsługą tych klientów zwiększona ilość pracy), jak również powody leżące u podstaw obniżenia jej wynagrodzenia za pracę od dnia 01 marca 2013 r. do 1.500 zł netto miesięcznie (problemy z wyegzekwowaniem należności od wielu klientów, masowe rozwiązywanie umów z klientami, czego skutkiem był znaczny spadek ilości klientów z około 1000 jesienią 2012 r. do 300-400 w marcu 2013 r.).

Podkreślenia wymaga również, że w świetle przeprowadzonych w sprawie dowodów, a w szczególności zeznań świadków: M. P. (k. 46 akt sprawy 00:51:45), M. B. (k. 46 akt sprawy 01:10:43) i J. D. (k. 46 akt sprawy 01:16:51) oraz przesłuchania w charakterze strony M. T. (k. 46 akt sprawy 00:23:29) inne osoby zatrudnione na stanowiskach niekierowniczych w (...) sp. z o. o. w B. uzyskiwały lub uzyskują wynagrodzenie miesięczne zbliżone do wynagrodzenia uzyskiwanego przez odwołującą od marca 2013 r., tj. w kwocie rzędu 1.500 – 1.600 zł netto miesięcznie (m.in. M. B. i J. D.).

Prawidłowo Sąd I instancji uznał, że to określone przez organ rentowy od dnia 01 grudnia 2012 r. wynagrodzenie K. C. za pracę w kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę nie odpowiada kryteriom wynagrodzenia godziwego.

Wobec ustalenia, że łącząca ubezpieczoną i (...) sp. z o. o. w B. umowa o pracę z dnia 01 grudnia 2012 r. (k. 61 akt ZUS), zmieniona aneksem z dnia 01 marca 2013 r. (k. 60 akt ZUS)), w części dotyczącej wysokości wynagrodzenia

za pracę, nie jest sprzeczna z zasadami współżycia społecznego, a w szczególności z zasadą ekwiwalentności składek i świadczeń, a zatem wbrew stanowisku apelującego nie zachodzą przesłanki z art. 58 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. do uznania jej za nieważną w tym zakresie.

Reasumując powyższe rozważania stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej, zgodnej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, oceny całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego. Apelacja organu rentowego nie zdołała podważyć tej oceny.

W związku z powyższym za niezasadne uznać należy zarzuty: naruszenia prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. oraz prawa materialnego, tj. art. 18 ust. 1 i art. 20 ust. 1 ustawy systemowej.

Uznając apelację organu rentowego za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd ten orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

W przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego poniesionych przez K. C. w niniejszej sprawie, na mocy art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 k.p.c., § 2 ust. 1 i 2, § 11 ust. 2, § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.), Sąd ten orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.

SSA Grażyna Czyżak SSA Daria Stanek SSO del. Beata Golba-Klilian